

Голоси Сакартвело

Людмила Скирда

Розмова по дорозі до Цихісдзирі

Георгію Шенгелая

Я знаю — так було й так буде:
Самотність зникне, згине щем,
Лиш труд світитиме крізь будні,
Лиш труд при сонці й під дощем.
Смієшся: "Мудра ти і рання".
І я сміюсь: "Ранкова я".
Твій фільм про Ніко Піросмані,
І дисертація моя,
І вірші, і пісні, і танці.
Й мелодія срібlistих рут,
І глечик цей — то просто бранці,
А їх господар — сивий труд.
"Яка розважливість дочасна.
С дух, талант, душа твоя".
І я кажу: "Талант не згасне
У колобродинах життя".
Кажу я: "Дух не спопеліє,
У безвість, ні, не відлетить,
Проте лиш труд вінчає мрію.
Труд над усе — блаженна мить!"

Сніг над Мтацміндою

Галактіону Табідзе

Сніг над Мтацміндою, сніг,
Сивий господар мовчання,
Кажуть, такий — уперше,
Сніг над Мтацміндою, сніг,
Ми повертаємось в місто,
Маленькі, йдемо від великих,
І кожен з нас, відчуваю,
Дослухає в собі поета,
Звіряється на вершини.

Ніби бажаючи ще раз
Переконатись у цьому,
Я озирнулась довкола
Й побачила горді профілі
Чотирьох грузинських поетів,
Які, мов чотири іриси,
Ніжно свіtilись крізь сніг.
І раптом в мені спалахнули
Слова, що забуть не в силі.
Колись вулканічний Лорка,
Як вітром сухим андалузьким,
Ними душу мені обпік:
"Вони або шлють гордий виклик зорям,
Або цілують рудий пил своїх доріг".
Сніг над Мтацміндою, сніг.

Вечеря у ресторані "Da Dong"

Ніно Ананіашвілі

Грузинська балерина, славетна і прекрасна,
Відвідала Китай, напрочуд своєчасно.
Погода — хоч куди, китайці на vacation,
В столиці full relax,
Нежданий мов sensation.
І ми пішли в "Da Dong", боготворимий мною.
Ми їли Beijing's Duck з легендою живою,
Ми випили вина грузинського три літри,
Наш клич: "До дна, до дна..." кудись летів за вітром.
І спогади, і мить ота дорогоцінна,
Коли й душа летить в Тбілісі із Пекіну.
Де найсмачніший хліб, найзапашніша кава,
Й життя сердечний триб, й розмова нелукава.
Це так було давно й далеко від Пекіну...
Я, наче у кіно, бачу себе — дитину
І розумію — ні, минуле не минуло,
Лишилися ті дні, той сонячний притулок
На морі, у саду, у теплім Кобулеті,
Подібного нема ніде на всій планеті!
Тому летить душа, тому душа співає
І тужить за земним і неповторним раєм.

Спогад про Жінвалі

Теплим світлом світилось Жінвалі,
Наші очі над світом світились.
І Жінвалі в обіймах мигдалю
Ніби тануло, ніби губилось.
В цьому світі так пригнеться — крила б
І майнуть від Жінвалі до Чакві...
"Ти— щаслива!" — зело лопотіло...
"Ти— щаслива!" — співала Арагві...
Ми були наче берег ріки,
Нерозлучний назавжди з рікою.
Я і ти... Я і ти... Я і ти...
Ти зі мною., зі мною. ..зі мною.

Так починалась любов

Легка й полохлива, неначе газель,
Долина в міжгір'ї ховалась.
Весна?
Безперечно. Та перш за усе
Так наша любов починалась.
У ніжному сьйві спливає лице
І світло біліє, мов галузь.
Цвітіння?
Звичайно. Та перш за усе
Так наша любов починалась.
І тихе вагання: що день принесе
Наступний? У горах смеркалось.
Непевність?
Вгадали. Та перш за усе
Так наша любов починалась.
Десть олень кохану у лісі шукав,
Й, мов злото найвищої проби,
Той клич "Мквіралоба" у небі палав,
Над нами гуло: "Мквіралоба!"
Десть пахнув інжир, облітала хурма,
Природа снагою вітала.
Ми знали: за літом приходить зима.
Проте ми нічого не знали.
Над нами небес пломінка темнота,
Під нами безодня сміялась.
Хай вічність на крилах зорі проліта!

Так наша любов починалась.
Літа промайнули. Та чую здаля
Ту пісню, що в серці озвалась.
І знову весна, і зітхнула земля...
Так наша любов починалась.

Сон літньої ночі

Циалі Сурманідзе

Як ностальгічно прагнеться туди,
Межи чинар, у сад Махінджаурі,
Де при столі Циала і Тімурі,
Де у повітрі пах "алаверди".
Подумалось тим вечором зимовим,
Коли не зігрів ні плед, ні слово,
Немов душа хапає дрижаки.
І все не те. І так забракне сонця,
І цілий день малюєш море доньці,
І вже не чуєш стерплої руки.
Як гірко відчувать зими полон.
Ця білість анемічна й натиск бурі —
Лиш сіре тло. На нім Махінджаурі
Цвіте в обіймах виноградних грон.
У тім повільнім ритмі колисковім
Так легко римувать слова любові
І легко бути собою. Та колись
Наснитись сон, наснитись грудень сніжний,
Й снага зими, пронизлива і свіжа,
Покличе в путь, мов пташеня у вись.
І скажеш ти: "Як прагнеться туди,
В слов'янське місто, що сія на кручах".
О зустріч, пожадана й неминуча,
О рідний вітре, душу остуди.

Дорога до Кахетії

Схил гори схожий на ковдру,
Пошиту з прямокутних клаптиків
Усіх можливих відтінків зеленого,
Або на топографічну карту,
Між регіонами якої проведено
Пунктири кольору рудої глини,

Або на старовинний рукопис
З гнучкою бароковістю округлих слів,
Або на гігантський орган,
Що звучить переможно
Мільйонами сонячних труб.
Це — виноградник!

Пророцтво збувається

Це гроно Ізабелли у вікні
Прожиті дні нагадує мені.
Махінджаурі. Вілла Сурманідзе...
Як хочеться крізь вічність придивиться,
Побачить стіл, наїдки, дзбан вина...
То молодість була. А де вона?
Куди зникає юності багаття —
Всю ніч не спать і не втрачають завзяття
А потім в ніч вологу, у п'їтьму
Рушать на авто до кордону Чакві.
Співати "Суліко", а про Арагві
Читати вірші і дарувати йому,
Моему другу за шалений кайф.
А він сміявся і казав: "Стривай!
Попереду усе твоє найкраще!"
І знала я: мене чекає щастя...

Роздум на вершині гори

Махінджаурі і Батумі —
Це майже поряд, але я
Не брала участі у бумі,
Тусня батумська не моя,
Аджарські передгір'я тішать
Моє єство, кохаюсь в них.
Монастирі рятують грішних,
А море провокує гріх.

Спогад про Батумі

Вздовж моря парк, немов поема...
Ритм кипарисів брав за душу,
Самшиту аромат і сцена,
І персики в плодах, і груші,
І запах свіжих чебуреків,

І зимний лимонад Крем-сода
І правнуки самих абреків,
І тьма курортного народу,
І білий пароплав, як мрево,
Далеко десь, мов у минулім,
І олеандрові дерева,
І ледь п'янке Кіндзмараулі.
Хотілося назавжди вивчить,
Як вірш прекрасний, цей маршрут,
Цей шепіт криптомерій вічних,
Й мелодію правічних рут.

Всі свої

Хачапурі з лимонадом
У підвальчику без назви
Їли ми щоранку радо.
Це було "причастя пастви".
Бо ніхто чужий довіку б
Не знайшов сюди дороги.
Всі свої — малі й великі —
У криївочці за рогом.
Піросмані й Параджанов
Прикрашали стіни зали
І було феноменально,
Що роботи ці не вкрали.
І здавалось неймовірним,
Ніби шепіт темно синій,
Що тобі назустріч линуть Н
іжні китиці гліциній
Турмаліни олеандрів
У вазонах-кам'яницях,
Ніби форзац фоліантів,
Мов тягнулись до десниці.
Ну а потім, з боку Поті
Чи самих садів Давида
Долинали тиха пісня,
Тиха пісня понад світом.

Я повернусь...

Я повернусь на древній берег
У край розкішних віншувань...

І мушлю витягну, мов жереб,
Зі хвиль ігристих, мов шампань.
І зрозумію — є щасливі іще місця на цій землі,
Де друзі справді незрадливі,
Тож ти немов серед рідні.
Неначе в космос вийду в море
На катері, що зветься "Лю".
І пригадаю, що учора
Ти знов сказав мені: "Люблю..."
І звідти, з космосу побачу
Пустельний безкінечний пляж...
І зрозумію, що удача
Не обминула нас. А час
До нас був милосердним. Боже,
Я дякую тобі за все.
За вітер, що пройма до дрижув,
За лазурове небо це,
За фіолет оцих гліциній
І за вогонь оцих теком,
Що, наче військо сарацинів,
Штурмують вперто мій балкон.
І за пекучі хачапури,
За дзбан вина й духмяність трав,
За слово це — Махінджаури,
Яке звучить тотожно love.
За те, зо ми зі святом в згоді,
Який єднає нас, мов струм,
Цей берег, що виходить з Поті
І дістає старий Батум.

Спогад про Кобулєті

І
Був ти чи ні? За білими стінами море,
Дельфіни пливуть, і сохнуть човни на піску.
На останньому поверсі, стискаючи трубку в долоні,
Людина шепоче: "Єдина, я вас люблю"
Був ти чи ні? Птахи полишають гнізда,
Гори червоні за мить до заходу сонця.
Я руками торкаю кущик самшиту.
Цикади лякаються і уривають свій спів.
Був ти чи ні? Відповіді не чекаю.

Хай море шумить на просторах гучних, неозорих,
Хай сохнуть човни і рибалки закидають сіті,
Хай гори звучать і цикади співають ночами,
Хай світ цей перебуде вівіки,
І людство, і мир.

II

Це спогад про лагідний дім,
Про чай на терасі, про агрус,
Про шепіт троянди. У нім
Вчувала я істини лакмус.
Про пісню чи ні рітурнель
Дрозда на горісі кремезнім.
Про Гент, а чи може Брюссель,
Де куплено вазу чудесну.
Про хости... їх море...
Між них Ховаються жовті лілеї...
А ще центифолія... Гріх
Не бачить красуні цієї.
І гетевський заклик: "Dahin"...
Мені зрозумілий до скону.
Є рацію мудре у нім —
Вітатъ хлорофілу закони.

На перевалі

Гураму Канкава

За вітром гострим, мов кинджал,
Лишаючи перестороги,
Ми летимо на перевал,
Де обриваються дороги.
І на неторканій горі
Між диких аскетичних стебел
Ми стоїмо, як зіздарі,
І зорі випускаєм в небо.
І небо вже цвіте й пашисть,
І крила за тобою, крила...
Ця зоряна срібляста сіть
Мене ураз й навік вловила.
Ця потойбічна висота,
І ця смарагдова долина,

І хвиля сонця золота,
І хвиля моря білопінна.
Ця кам'яна, жорстка дорога,
Ця серпантина до вершин
Зненацька зникла десь за рогом
Між білих сніжних полонин.
Мов наполохана біглянка,
Вона тікала до небес.
Гора співала. Цей світанок
Був чистий, ніби едельвейс.
Зречись пожади і погорди,
Забудь образи і жалі!
Це звичай мудрого народу —
Прощатись з другом на горі...

Згадую Мцхета

Там, де Арагві і Кура
Зустрілись, щоб не розійтись,
Є древнє місто і гора,
Де ми прощалися колись.
Маріалоба святкував
В той день народ на цій землі
І літній дощик накрапав
Чи це здавалося мені,
Що плачуть, плачуть небеса,
Уздівши нас в останній раз.
О, ця божественна краса!
О, Джарі дух, який не згас!
Іверії сумні пісні,
Светіцховелі висота!
Прощаюсь й дякую тобі
Країна світла і свята.

* * *

Сузір'їв золоті хребти.
Ними ночами я мандрую.
І все, що турбувало всує,
Зникає, ніби назавжди.
Мінливі зоряні світи.
Мене рятують і лікують.
І лиш вологий запах туї

Та плеск прозорої води
Нічного моря нагадають,
Що на землі мене — чекають
І що мене кохаєш ти.

* * *

Тут, у тихім саду,
Між троянд і лілей
Я збагнула одну
Найпростішу з ідей.
Лиш жертовність врятує
Тебе і мене.
Це єдина клейнода,
Що не промине.

Спогад про сад

Софіко Чіаурелі

I
Ми спускались по схилу гори, золоті, як мед,
Яблуневі сади догорали у бронзових блисках,
Світ був повен по вінця щасливих і добрих прикмет,
Пахли сонцем дерева в розкішних плодах золотистих.
Я здаля помічала шипшини багряні кущі,
Ти мене пригощав перезрілим сапфіровим терном,
І світилися стебла осіннім вогнем ефемерним
Під ялицею в срібнім і вічнозеленім плащі,
І здавалось, що нас обіймає рукою гора
Й притиска до грудей обережно, повільно і ніжно,
Ніби хоче сказати: "Ми єдине створіння безгрішне.
Я жива, доки ви потребуєте ласки й добра".

II
Наливали вино і спускалися сходами в сад,
Де стояли корінфських колон почорнілі уламки.
Гомоніли, сміялись і, ох, танцювали до ранку
Під чудовий оркестр золотих опівнічних цикад.
О, між нами давно панували терпіння і лад,
Я не чула ніколи ні грубого слова, ні сварки;
Хто ми — друзі, колеги, а може, ми просто канарки,
Дивовижне сімейство майстрів віртуозних рулад.

Я заглибилась в сад, в чорноту цих пахучих дерев,
Тут було джерело, як казали, для дивів і мев,
І невдовзі знайшла цей струмок
кришталево-сріблястий.
Зачерпнула води, напоїла й омила уста.
Як все просто, о, Боже, яка таємниця проста:
Тож прекрасне — це все, що існує безгрішно і чисто.

* * *

Наче рамена свічника,
Гілки тримають сяйво квітів.
Над садом ніч, п'янка й легка,
І солов'ї несамовиті.
Довкола зелені тягар,
Й, неначе вимріяна учта,
Росте в душі магічний чар
Розважливо і неминучо.

* * *

"Як все живе, й душа всихає", —
Сказала я, зітхнувши гірко.
"Твоя наївність потішає.
Душа — це ж не стебло, а зірка".
Ти відказав і усміхнувся.
Ця усмішка єдина в світі.
Душа — це не стебло у лузі.
Душа — це сонце у зеніті.

* * *

На березі вмирають анемони,
їх пелюстки приречено холонуть.
Рибалки, що у путь баркас ладнають,
їх топчуть і ногами відкидають.
Чому ці квіти із морського лона
Прибила на пісок вода солона?
Яка наруга сталась над красою
По волі сили неземноїзлої?
Ми сидимо удвох на вогкім молі.
Липнева спека слабшає поволі.
І далечінь туманом оповита,
І мить якась солодка й сумовита.

* * *

Ніколозу Бараташвілі

Я вірю, що храм цей на древній горі
Найближчий до неба, до хмар, до зорі,
Що голос мій тут долітає до Бога,
Бо душу ураз відпускає тривога.
І легкість якась неземна, мов паріння,
І віра тривка у вселюдське спасіння.

Сонет, написаний в Сурамі

Ох, очі тії Зійшли ті очі,
Мов дві зорі над білим світом.
І місяць став перепочити
Над хатою, мов знак пророчий.
Ніч розірвалася на клоччя,
Летіли голубі орбіти.
Вродилося дитя, щоб жити,
Таке, як всі, але ті очі...
Довіру маю до очей.
Не приховать зневаги глей,
Який зав'яз на дні зіниць.
Так само, як не приховать
Любові й мудрості печать
І духу незбориму міць.

* * *

До вершин прослалась путь,
Несходима путь віками.
Хмари килимом пливуть
Попід нами і над нами.
Не дійшли. На півпуті
Зупинились у знемозі.
В небі зорі молоді,
Пил правічний на дорозі.

* * *

Дозріває гранат, вистигає пісок,
Всі човни затягнули у елінг.
Забивають фанерою літній лоток,

І глуха по-осінньому зелень.
Море хвилю накопить, холодну, важку.
Так буденно для неї і звично
Від кросівок сліди змить на вогкім піску,
Мов сліди астронавтів космічних.

* * *

На дні ущелини, немов на дні могили,
Я, зменшена до розміру комахи,
Подумала: усі ми станем прахом,
Мій оптимізм ці гори роздавили.
Та, стоячи на голубій вершині,
Впокорена легкими небесами,
Подумала: ніхто не бачив брами,
За котрою, мовляв, не будь людині.

* * *

Є риби, що живуть на дні,
В намулі і у тиші.
Є риби справді мовчазні,
І ніжні є, і хижі.
Та я оспівую форель
За дивний карб її:
Усе життя, усе життя
Супроти течії.

* * *

Про що співає молодий пастух,
На пишну гору женучи отару?
Та пісня повна таїни і чару
Або, точніше, повна тайних мук.
О, так співати здатен лиш поет.
Змовкає звук і тане силует.

Бакуріані

Біліша за сніги альпійські
Лижня зимова олімпійська.
Що нас ріднить і що єднає
На цім гірським пречистім плаї?
В червонім шоломі й бузковім
Ми різні, різнокольорові.

Але потужне біополе
По колу водить нас, по колу.
Ми ризикнем, хоч мало шансів,
Є ряд безпечніших дистанцій.
Та нас притягує манливо
Лиш те, що майже неможливо.

* * *

Ці п'ять вершин над жухлим степом,
Ця ніч, неначе бісер, чорна,
І це густе осіннє небо —
Все неповторне, неповторне.
Біжить сріблисто серпантина,
Самшитом пахне, пахне кмином.
І як пульсує куш кизилу —
Реактор неземної сили!

Спогад про Гантіаді

Жінки, мов ширазькі троянди,
Мов янголи Піросмані,
Сиділи довкола барда
Зі гронами Мукузані.
А бард у м'якій панамі
І тенісних шортах Пума
Щось шепотів дамі
В бікіні і з книжкою Юма.
Рікою лилось Гурджаані
Й, повірте, що це не чари,
Разом у дуеті співали
Андре Челентано й Ротару.
А десь, зовсім поряд, у травах,
На пишних колхідських луках
Навивпередки гасали Одиссея онуки.

Сподівання

Мої сліди лишились на бруківці
Старого міста, що немов у клітці,
Між гір перлинних замкнене від світу.
В нім завжди тепло, бо назавжди літо.
Фісташкові провулки і балкони,
Чинар столітніх велетенські крона,

Чужої мови стигле рокотання
І літер кучерявих коливання.

Буддійський флер

Вид на затоку з вікон тераси
Був безсумнівно просто прекрасним.
Десть вдалині під рожевим вітрилом,
Ніби фламінго, яхта летіла.
Лінія берега, темна й волога,
Гнучно щезала в бухті за рогом.
А зовсім близько, над ганком дому
Квіти шафранові, квіти текоми.
Дім ув обіймах квітів текоми,
На сходах дому – я в голубому.
Думка непевна: шафран — кольор Будди.
І друга: це — сон, це — омана, полуда.
Та чую твій голос, твій голос — і справді
З'являєшся ти між суцвіть олеандрів.
Збігаю по сходах. Лазурна затока...
О, юність прекрасна! Ні, юність жорстока.

Втеча

Світає над світом,
Над морем світанок.
Виходжу ще сонна
І тепла на ганок.
Вдихаю повітря
Легке і духмяне
І бачу, як вперше,
Це море, ці кани.
А в місті на кручах
Зваблив, як Мекка,
Самотньо прокинеться
Друг мій далекий.
Про мене згадає,
Зітхне безпорадно
І скаже до себе:
"Це схоже на зраду".
Та він помилився —
Це схоже на втечу
Від всіх і від себе,

Від порожнечі.
Душа десь летить,
Я тікаю з імлі,
Аби хоть на мить
Ні ганьби, ні хвали.

Сонети з Махінджаурі

I

М'які і теплі обриси гряди
Кавказьких гір, а може їх відрогів,
Нагадують на небеса дорогу,
Якою легко до вершин дійти.
Щоранку бачу сонячні персти,
Що осявають сховані чертоги
Ущелин диких, кам'яні пороги
І дерев'яні через них мости.
У гір є висота і глибина.
Єднає їх невидима струна,
Зі струмів загадкових і незвичних.
Спостерігаю дивний колобіг
Отих енергій і кохаюсь в них,
І розумію, що вони суть вічні.

II

Я прокидаюсь — у дзеркалі гори.
Зараз їх білі тумани загорнуть,
Ліс і дорогу на луки, на плаї
Зараз крохмальні тумани сховають.
Боже, як легко рукою дістати
Дальні вершини — сніжні палати.
А чи арбу на крутій серпантині.
Ось вона поряд, фарбована в синє.

Ослик за нею ступає слухняно,
Чую як пахне диким шафраном,
Як нарастають божественні співи
Чорних дроздів і малиновок сивих.
Дух миротворчий в повітрі розлито.
Ранок. Кімната. Кінчається літо.

III

Текоми саяво золоте,
Оранжеві обійми літа,
Як глибоко душа прогріта,
Як гаряче гранат цвіте.
Все відійшло, гірке й пусте.
Лишились квіти, квіти, квіти...
Південний сад дощами вмитий,
І все, що родить і росте.
"Невже і ця земля не рай?"
Спитала я. "О, не зітхай".
— Озвалася стара грузинка.
"І не шукай, й не ворожи.
Ми носим рай в своїй душі.
Тож рай в тобі, немудра жінко!"

IV

Дивитися на море крізь вікно...
В цім є щось дивовижно притягальне,
Неначе море стало задзеркаллям
Твого життя. Мов біле полотно.
В майстерні на підрамнику, воно
Запрошує тебе фантазувати:
Ось чайка, ось фрегат, а ось пірати,
Вітрильник їх за мить піде на дно.
Сідає сонце і останній промінь
Неначе зупиняється на домі,
На квітах біля ганку, на руці,
Яка лежить на теплім підвіконні,
На винограднім ще зеленім гроні
І на засмаглій молодій щоці.

V

І день розкинувсь неозоро...
Останній день у цім краю,
Якому шану віддаю,
Який люблю. Осінні гори
Звучать, мов золоті валторни.
Я мить оцю боготворю.
І палко дякую життю За цю хвилину неповторну.
О Грузіє! Твоя краса
У золоті лісів правічних Мов осяває небеса.

І мудрість приписів одвічних,
І моря далечінь велична,
Й терпке вино й жива сльоза.

Сповідь

І
Я — Пакт,
Народжений від Айворі Тауера і Пальмети.
Першої літери мого імені
Від імен моїх батьків —
Так ведеться у нашому конячому роді:
Не забувати про тих,
Кому зобов'язаний життям своїм.
Я народився від переможців,
Тому приречений перемагати
Скрізь і завжди, скрізь і завжди,
Сціпивши зуби, як ви кажете,
Закусивши вудила, але перемагати.
(Я чув, у людей найчастіше все навпаки).
Моя швидкість на дистанції
Дві тисячі чотириста метрів
Досяга двох хвилин семи секунд.
Може тому я не знаю рівних.
Виходить просто — перемагає найдостойніший.
(Я чув, у людей все складніше).
Справді, ми різні. Дуже різні.
Але чому, скажіть, чому
Я весь тремчу від ніжності,
Коли мені на гриву лягає
Людська долоня.

II
Агатовий скакун Аскет
Нарешті вирвався вперед.
Албег і Лотос відстають,
їх обійшли Регат і Ртуть.
Я ще не бачила такої
Краси палкої і живої.
О часе мій, під небом синім
Ти збережи коня людині.

Бенкет в Алазанський долині

Гії Канчелі

О таємниця хліба і вина,
О вивершеність літа таємнича!
Цю чашу випиваємо до дна
І наливаєм келих рівно тричі.
Даваймо, друже, пом'янемо тих,
Хто відійшов у вічності тумани.
їх зоряні, печальні каравани
Пливуть над світом, над життям живих.
Тепер — за нашу землю, за святе
Її терпіння, за коріння наше,
За все живе, що нині в ній росте,
За все, що буде, підіймаймо чашу.
Останню чару вип'єм за любов.
На цій землі — то найдивніше диво!
Даваймо вип'єм за любов щасливу —
Це донор людства, рятівнича кров!

Любові незабутньої пісні

Отара засинає на горі,
Мов тихий спогад, затишна і тепла.
За обрієм зникає сонце. Смеркло.
Вже близько час вечірньої зорі.
Тихіше ночі, що ввійшла у дім,
Надходить рівновага дивним плином.
Мов книгу, склавши руки на колінах,
Своє життя прочитую по ним.
Якби жмені не згадувать, а статъ
Чи спогадом, чи цим осіннім садом,
Який звучить таким високим ладом
І не уміє, втративши, страждать.
Стать спогадом допоможіть мені
Зоря вечірня, сад і тепла осінь.
Чому мене не залишають досі
Любові незабутньої пісні.

Кінець літа

Земля, розпашіла у пахощах ночі,
Тілами й устами зігріта.

Але вже жовтіє на вітах листочок —

Кінець літа...

Як рясно червоні плоди дозрівають,

Як щедро обтяжені віти.

При заході сонця кімнати палають —

Кінець літа...

Одягне шипшина злотаву перуку.

Від плоду звільняються віти.

А серце моє чи подужа розлуку ?

Кінець літа...